

Уманський національний
університет садівництва

Факультет економіки і
підприємництва

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«Аналіз банківської діяльності»

Рівень вищої освіти:	<u>Перший (бакалаврський)</u>
Спеціальність:	<u>072 «Фінанси, банківська справа та страхування»</u>
Освітня програма:	<u>Фінанси, банківська справа та страхування</u>
Курс (рік навчання)	<u>4</u>
Кількість кредитів ЄКТС:	<u>4,5</u>
Мова викладання:	<u>українська</u>
Обов'язкова/вибіркова:	<u>обов'язкова</u>

Лектор курсу	Катерина Мельник
Профайл лектора	https://finance.udau.edu.ua/ua/pro-kafedru/vikladachi-ta-spivrobitniki/melnik-katerina-mikolaiivna.html
Контактна інформація лектора (e-mail)	kate_melnyk@ukr.net
Сторінка курсу в MOODLE	https://moodle.udau.edu.ua/course/view.php?id=161
Адреса кафедри	м. Умань, вул. Глібка 17, корпус

Місце дисципліни в освітній програмі

Перелік загальних компетентностей (ЗК)	ЗК 02. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях. ЗК 07. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями. ЗК 08. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел
Перелік фахових компетентностей (СК)	СК03. Здатність до діагностики стану фінансових систем (державні фінанси, у тому числі бюджетна та податкова системи, фінанси суб'єктів господарювання, фінанси домогосподарств, фінансові ринки, банківська система та страхування). СК05. Здатність застосовувати знання законодавства у сфері монетарного, фіскального регулювання та регулювання фінансового ринку. СК08. Здатність виконувати контрольні функції у сфері фінансів, банківської справи та страхування. СК011. Здатність підтримувати належний рівень знань та постійно підвищувати свою професійну підготовку. СК13. Здатність провадити професійну діяльність з фінансів, банківської справи та страхування на підприємствах аграрної сфери економіки.

	СК14. Здатність застосовувати новітні наукові та прикладні досягнення фінансів, банківської справи та страхування у діяльності підприємств аграрної сфери економіки.
Перелік програмних результатів навчання (ПР)	<p>ПР04. Знати механізм функціонування державних фінансів, у т.ч. бюджетної та податкової систем, фінансів суб'єктів господарювання, фінансів домогосподарств, фінансових ринків, банківської системи та страхування.</p> <p>ПР05. Володіти методичним інструментарієм діагностики стану фінансових систем (державні фінанси, у т.ч. бюджетна та податкова системи, фінанси суб'єктів господарювання, фінанси домогосподарств, фінансові ринки, банківська система та страхування).</p> <p>ПР07. Розуміти принципи, методи та інструменти державного та ринкового регулювання діяльності в сфері фінансів, банківської справи та страхування.</p> <p>ПР09. Формувати і аналізувати фінансову звітність та правильно інтерпретувати отриману інформацію.</p> <p>ПР10. Ідентифікувати джерела та розуміти методологію визначення і методи отримання економічних даних, збирати та аналізувати необхідну фінансову інформацію, розраховувати показники, що характеризують стан фінансових систем.</p> <p>ПР14. Вміти абстрактно мислити, застосовувати аналіз та синтез для виявлення ключових характеристик фінансових систем, а також особливостей поведінки їх суб'єктів.</p> <p>ПР16. Застосовувати набуті теоретичні знання для розв'язання практичних завдань та змістовно інтерпретувати отримані результати.</p> <p>ПР20. Виконувати функціональні обов'язки в групі, пропонувати обґрунтовані фінансові рішення.</p> <p>ПР25. Розуміти особливості реалізації діяльності з фінансів, банківської справи та страхування на підприємствах аграрної сфери економіки.</p> <p>ПР26. Застосовувати новітні досягнення фінансової науки у практичній діяльності, в тому числі – на підприємствах аграрної сфери економіки.</p>
Опис дисципліни	
Структура навантаження студентів	<p>Кількість годин – 135</p> <p>Кількість лекційних годин – 26</p> <p>Кількість практичних занять – 24</p> <p>Кількість годин для самостійної роботи студентів – 85</p> <p>Форма підсумкового контролю – екзамен</p>
Методи навчання	<ul style="list-style-type: none"> – словесні – розповідь-пояснення, лекція (лекція-бесіда, лекція-конференція); – наочні – ілюстрація, демонстрація; – практичні – розв'язання ситуативних практичних завдань, виконання практичних робіт; – індуктивні – узагальнення матеріалу від часткового до загального; – дедуктивні – деталізація матеріалу від загального до конкретного; – репродуктивні – відтворення як засіб повторення поданого навчального матеріалу; – творчі, проблемно-пошукові – виконання самостійної роботи та самонавчання на основі конспектів лекцій, навчальних

	<p>підручників і посібників, наукової й іншої рекомендованої літератури;</p> <ul style="list-style-type: none"> – навчальна робота під та поза керівництвом викладача – виконання самостійної роботи, індивідуальне вирішення ситуаційних профільних завдань; – інтерактивні – кейс-метод, робота в малих групах, дискусії, презентації, ділові та рольові ігри тощо; – бінарні, інтегровані: наочно-ілюстративний; наочно-проблемний; наочно-практичний. <p>Однією з форм сучасного навчального процесу є дистанційне навчання на платформі інформаційного освітнього середовища Moodle.</p> <p>Матеріали дисципліни «Аналіз банківської діяльності» освітньому середовищі Moodle розміщені за посиланням: https://moodle.udau.edu.ua/course/view.php?id=161.</p>
Мета курсу	формування у здобувачів теоретичних знань, теоретико-методологічних засад та практичних вмінь і навичок використання сучасної методології, методів, прийомів й системи показників аналізу банківської діяльності з метою прийняття управлінських рішень.
Завдання курсу	<ul style="list-style-type: none"> – вивченні фінансово-господарської діяльності банків; – засвоєнні методів і прийомів аналізу діяльності банків; – розумінні форм організації аналітичної роботи в банківській установі; – вмінні аналізувати та використовувати результати аналізу для обґрунтування управлінських рішень на всіх рівнях; – оволодіння методичним інструментарієм методики комплексного системного аналізу основних фінансових показників діяльності банків з урахуванням вітчизняного і зарубіжного досвіду.

Зміст дисципліни

Змістовий модуль 1. Аналіз формування та використання банківських ресурсів	
Тема 1	Теоретико-методологічні засади аналізу банківської діяльності
Тема 2	Аналіз власного капіталу банку
Тема 3	Аналіз зобов'язань банку
Тема 4	Загальний аналіз активних операцій банку
Тема 5	Аналіз кредитних операцій банку
Тема 6	Аналіз операцій банку з цінними паперами
Тема 7.	Analysis of currency operations of the bank
Тема 8	Аналіз інших активно-пасивних операцій
Змістовий модуль 2. Аналіз і оцінка фінансових результатів та фінансового стану банку	
Тема 9	Аналіз доходів та витрат банку
Тема 10	Аналіз прибутку та рентабельності банку
Тема 11	Аналіз ліквідності банку
Тема 12	Аналіз банківських ризиків
Тема 13	Оцінка фінансового стану банку
<i>Політика дисципліни</i>	
Організація навчання	Регулярне відвідування лекцій, активна участь на практичних заняттях, ініціативність в обговоренні дискусійних тем, своєчасність виконання самостійної роботи. Організація навчання відбувається згідно розкладу http://mkr.udau.edu.ua/
Політика оцінювання	В основу рейтингового оцінювання знань закладена 100-бальна

	шкала оцінювання (максимально можлива сума балів, яку може набрати здобувач за всіма видами контролю знань з дисципліни з урахуванням поточної успішності, самостійної роботи, науково-дослідної роботи, модульного контролю, підсумкового контролю тощо). Встановлюється, що при вивченні дисципліни до моменту підсумкового контролю – заліку – здобувач може набрати 100 балів.
Політика щодо академічної доброчесності	Під час підготовки презентацій, есе та самостійної роботи студента, проведення контрольних заходів здобувачі повинні дотримуватися правил академічної доброчесності, які визначено Кодексом доброчесності Уманського НУС. Очікується, що роботи студентів будуть їх оригінальними дослідженнями чи міркуваннями. Жодні форми порушення академічної доброчесності не толеруються. Виявлення ознак академічної недоброчесності в письмовій роботі здобувача є підставою для її незарахування викладачем, незалежно від масштабів плагіату. Дотримання положень «Кодексу академічної доброчесності УНУС» доступний за посиланням: https://mon.udau.edu.ua/assets/files/normativni/kodeks-akademichnoi-dobrochesnosti-unus-2019-1.pdf

**Розподіл балів, які отримують студенти з навчальної дисципліни
«Аналіз банківської діяльності» при формі контролю «екзамен» (денна форма
навчання)**

	Змістовий модуль 1								Змістовий модуль 2					Поточний контроль	Підсумковий контроль	Загальна сума балів
	Т 1	Т 2	Т 3	Т 4	Т 5	Т 6	Т 7	Т 8	Т 9	Т 10	Т 11	Т 12	Т 13			
Всього	40								30					70	30	100
Теми																
Кількість балів за змістовими модулями і модульний контроль	2	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	5	5			
у т.ч. за видами робіт																
- практичні заняття		3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	4	4			
- виконання СРС	2	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1			
написання модульних завдань	10								8							

**Розподіл балів, які отримують студенти з навчальної дисципліни
«Аналіз банківської діяльності» при формі контролю «екзамен» (заочна форма
навчання)**

	Змістовий модуль 1								Змістовий модуль 2					Поточний контроль	Підсумковий контроль	Загальна сума балів
	22								18							
Т теми	Т 1	Т 2	Т 3	Т 4	Т 5	Т 6	Т 7	Т 8	Т 9	Т 10	Т 11	Т 12	Т 13			
Кількість балів за змістовими модулями і модульний контроль		2	2							2			2			
у т.ч. за видами робіт																
- практичні заняття		2	2							2			2			
- виконання СРС																
написання модульних завдань	18								14							
- інші види робіт (контрольна робота)									30							
														70	30	100

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики
90 – 100	A	відмінно
82-89	B	добре
74-81	C	
64-73	D	
60-63	E	задовільно
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Методичне забезпечення

1. Мельник К.М., Ролінський О.В., Гузар Б.С. Методичні матеріали, завдання та вказівки для самостійної роботи з навчальної дисципліни «Аналіз банківської діяльності» для здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) рівня денної та заочної форм навчання спеціальності 072 «Фінанси, банківська справа та страхування». Умань: Видавець «Сочінський М.М.». 2021. 34 с.

2. Мельник К.М., Улянич Ю.В. Інструктивно-методичні матеріали для проведення практичних занять з навчальної дисципліни «Аналіз банківської діяльності» для здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) рівня денної та заочної форм навчання спеціальності 072 «Фінанси, банківська справа та страхування». Умань: Видавець «Сочінський М.М.». 2021. 52 с.

3. Мельник К.М., Лиса Н.В. Методичні матеріали та вказівки для виконання контрольної роботи з навчальної дисципліни «Аналіз банківської діяльності» для здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) рівня заочної форми навчання спеціальності 072 Фінанси, банківська справа та страхування». Умань: Видавець «Сочінський М.М.». 2021. 24с.

4. Мельник К.М. Аналіз банківської діяльності. Електронний навчальний курс для дистанційного вивчення навчальної дисципліни «Аналіз банківської діяльності» для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти спеціальності 072 фінанси, банківська справа та страхування. <https://moodle.udau.edu.ua/course/view.php?id=161>.

Рекомендована література

Базова

1. Косова Т.Д. Аналіз банківської діяльності: навч. пос. К.: Центр учбової літератури, 2018. 486 с.

2. Копилук О. І., Музичка О. М. Аналіз банківської діяльності: навч. посіб. Укоопспілка, Львів. торг.-екон. ун-т. Львів : Видво Львів. торг.-екон. ун-ту, 2016. 415с.

3. Тиркало Р.І., Щивоблок З.І. Фінансовий аналіз комерційного банку: основи теорії, експрес-діагностика, рейтинг: навч. посібник. К.: Слобожанщина, 2019. 236 с.

Нормативно-правова база

4. Господарський кодекс України № 436–IV від 16.01.2003 р. Дата оновлення: 16.10. 2020. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/436-15>.

5. Інструкція про безготівкові розрахунки в Україні в національній валюті: затв. постановою Правління НБУ від 21.01.2004 р. № 22. Дата оновлення: 31.01. 2021. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0377-04>.

6. Інструкція про порядок виконання контролю та отримання ліцензії по експортним, імпортним та лізинговим операціям: затв. постановою Правління НБУ від 24.03.1999 р. № 136. Дата оновлення: 07.02. 2019. URL: https://ips.ligazakon.net/document/view/reg3631?an=250&ed=2000_07_20.

7. Інструкція про порядок відкриття, використання та закриття рахунків у національній та іноземній валюті: затв. постановою Правління НБУ від 12.11.2003 р. № 492. Дата оновлення: 03.09. 2020. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1172-03>.

8. Інструкція про порядок здійснення контролю за експортними, імпортними операціями: затв. постановою Правління НБУ від 24.03.1999 р. № 136. Дата оновлення: 07.02. 2019. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0338-99>.

9. Інструкція про порядок організації та здійснення валютно–обмінних операцій на території України: затв. постановою Правління НБУ від 12.12.2002 р. № 502. Дата оновлення: 07.02. 2019. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0021-03>.

10. Інструкція про порядок регулювання діяльності банків в Україні: затв. постановою Правління НБУ від 28.08.2001 р. № 368. Дата оновлення: 24.12. 2020. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0841-01>.

11. Конституція України: Закон України №254к/96-ВР від 28.06.1996 р. Дата оновлення: 01.01. 2020. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80>.

12. Про банки і банківську діяльність : Закон України від 07.12.2000. № 2121–III. Дата оновлення: 03.07. 2020. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2121-14>.

13. Про заставу : Закон України від 02.10.1992 р. № 2654–XII Дата оновлення: 13.02. 2020. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2654-12>.

14. Про затвердження Положення про ведення касових операцій у національній валюті в Україні : затв. постановою Правління НБУ від 29.12.2017 р. № 148. Дата оновлення: 01.01. 2021. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0148500-17>.
15. Про затвердження Положення про відкриття та функціонування в уповноважених банках України рахунків банків-кореспондентів в іноземній валюті та в гривнях: затв. постановою Правління НБУ від 26.03.1998 № 118. Дата оновлення: 07.12. 2019. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0231-98>.
16. Про затвердження Положення про застосування Національним банком України стандартних інструментів регулювання ліквідності банківської системи: затв. Постановою правління НБУ від 17.09.2015 р. № 615. Дата оновлення: 01.01. 2021. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0615500-15>.
17. Про затвердження Положення про порядок формування та зберігання обов'язкових резервів банками України та філіями іноземних банків в Україні: затв. постановою Правління НБУ від 11.12.2014 № 806. Дата оновлення: 10.09. 2020. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0806500-14>.
18. Про здійснення операцій з використанням електронних платіжних засобів : затв. Постановою правління НБУ від 05.11.2014 р. № 705. Дата оновлення: 10.12. 2019. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0705500-14>.
19. Про іпотеку : Закон України від 05.06.2003 р. №898–IV. Дата оновлення: 14.07. 2020. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/898-15>.
20. Про Національний банк України : Закон України від 20.05.1999 р. № 679–XIV. Дата оновлення: 01.01. 2021. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/679-14>
21. Про обіг векселів в Україні : Закон України від 05.04.2001 р. № 2374–III. Дата оновлення: 13.02. 2020. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2374-14>.
22. Про організацію формування та обігу кредитних історій : Закон України від 23.06.2005 р. № 2404-IV. Дата оновлення: 13.02. 2020. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2704-15>.
23. Про порядок визначення рейтингових оцінок за рейтинговою системою CAMELS: затв. Постановою правління НБУ від 08.05.2002 р. № 171. Дата оновлення: 10.12. 2019. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0171500-02>.
24. Про систему гарантування вкладів фізичних осіб: Закон України від 23.02. 2012 р. 4452-VI. Дата оновлення: 16.08. 2020. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4452-17>.
25. Про схвалення Методики розрахунку економічних нормативів регулювання діяльності банків в Україні затв. постановою Правління НБУ від 15.12.2017 № 803-рш. Дата оновлення: 14.01. 2021. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/vr803500-17>.
26. Про фінансовий лізинг : Закон України від 16.12.1997 р. № 723/97-ВР. Дата оновлення: 16.01. 2004. URL: zakon.rada.gov.ua/laws/show/723/97-вр
27. Про цінні папери та фондовий ринок: Закон України від 23.02.2006 № 3480-IV. Дата оновлення: 24.09. 2020. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3480-15>.

Додаткова

28. Бечко П.К., Мельник К.М., Гузар Б.С., Пташник С.А. Оцінка системи регулювання кредитного ринку. *Polish journal of science*. №36 (2021) VOL. 2. С. 7-10.
29. Вітлінський В., Пернарівський О. Фінансова стійкість як системна характеристика комерційного банку. *Банківська справа*. 2020. № 6. С. 48–51.
30. Дзедзик І.Б. Місце ризиків у системі фінансового моніторингу операцій банківської установи. *Регіональна економіка*. №4. 2018. С.109.
31. Козоріз М.А., Лис І.М. Основні напрями підвищення рівня капіталізації і ліквідності банківських установ. *Регіональна економіка*. №2. 2019. С. 95.
32. Колотуха С.М., Мельник К.М., Бондаренко Н.В., Переполка В.Ю. Фінансово-кредитне забезпечення інноваційного розвитку аграрного сектора України. *Polish journal of science*. №36 (2021) VOL. 2. С. 11-15.
33. Кот О. Прогнозування фінансового стану банків з метою попередження їх банкрутства. *Вісник НБУ*. 2018. С.34.

34. Мельник К.М. Сучасний стан забезпечення та напрями підвищення рівня фінансової безпеки банківського сектора економіки України // *Гармонізація фінансово-економічного середовища України в комунікативному просторі* : монографія / під ред. д.е.н., професора О.О. Непочатенко. Умань: Видавець «Сочінський М. М.», 2021. С. 248-278.

35. Мельник К.М. Фінансова стійкість комерційного банку та механізм її забезпечення // *Соціально-економічні засади розвитку економіки України*: колективна монографія під ред. д.е.н., проф. О.О. Непочатенко (Част. 2). Умань: Видав. «Сочінський М.М.», 2016. С.95-100.

36. Мельник К.М., Колотуха С.М. Формування та вплив кредитного портфеля на кредитний ризик комерційного банку (на прикладі ПАТ КБ «ПриватБанк») : зб. наук. праць Уманського НУС / Редкол. : О.О. Непочатенко (відп. ред.) та ін. Умань: Ред. вид. відділ Уманського НУС, 2017. Вип. 90. Ч. 2: Економічні науки. С. 105-115.

37. Мельник К.М., Савчук І.В. Сучасний стан іпотечного кредитування та шляхи його вдосконалення в Україні // *Гармонійний розвиток економіки України в умовах трансформаційних перетворень*: колект. моногр. / під ред. д.е.н., проф. О.О. Непочатенко. Умань: вид.«Сочінський М.М.», 2021. С. 45-53.

38. Мельник К.М., Улянич Ю.В. Стан та тенденції розвитку банківського регулювання та нагляду в Україні // *Гармонійний розвиток економіки України в умовах трансформаційних перетворень*: колект. моногр. / під ред. д.е.н., проф. О.О. Непочатенко. Умань: вид.«Сочінський М.М.», 2021. С. 59-67.

39. Непочатенко О.О., Мельник К.М., Гузар Б.С. Сучасні проблеми і перспективи розвитку банківського кредитування малого бізнесу в Україні: *збірник наукових праць Уманського НУС* / Редкол.: О.О. Непочатенко(відп. ред.) та ін. Умань: Видав. «Сочінський М.М.», 2019. Вип. 94. Ч. 2: Економічні науки. С. 5-17.

40. Примостка Л. Управління активами і пасивами комерційного банку. *Вісник НБУ*. 2020. №2. С. 39-44.

41. Раєвський К., Раєвська Т. Методичні рекомендації щодо економічного аналізу діяльності комерційного банку. *Вісник НБУ*. 2019. №3. С. 31-42.

42. Хіміч Н.О. Управління ліквідністю комерційних банків України в умовах нестабільності фінансових ринків. *Регіональна економіка*. №3. 2018. С. 76.

43. Ammann M. Credit risk valuation: methods, models, and applications. *Springer Science & Business Media*, 2013. 255 p.

44. Prokopchuk, O., Tulush, L., Ulyanych, Yu., Melnyk, K. Information systems and technologies in the insurance protection of agricultural sector of economy. Proceedings of the international business information management association conference (IBIMA). Education Excellence and Innovation Management: A 2025 Vision to Sustain Economic Development during Global Challenges. 1-2 April. 2020. Seville, Spain. 2052-2060.

ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ

1. Банківське законодавство та регуляторна діяльність. URL: https://old.bank.gov.ua/control/uk/publish/article?ar t_id=65247&cat_id=36580

2. Дані фінансової звітності банків України. URL: http://www.bank.gov.ua/control/uk/publish/category?cat_id=6407

3. Інтернет-ресурс «Все про банки України» URL: www.uabanker.net

4. Інтернет-ресурс позабіржової фондової торгової системи. URL: www.pfts.kiev.ua

5. Офіційний сайт Асоціації українських банків. URL : www.aub.com.ua.

6. Офіційний сайт Верховної Ради України. URL : <http://www.rada.gov.ua>.

7. Офіційний сайт Кабінету Міністрів України. URL: <http://www.kmu.gov.ua/control>

8. Офіційний сайт Міністерства фінансів України. URL : <http://www.minfin.gov.ua>.

9. Офіційний сайт Національного банку України. URL : <http://nbu.gov.ua>.

10. Офіційний сайт Української національної іпотечної асоціації. URL: <http://www.unia.com.ua>.

11. Офіційний сайт Фонду гарантування вкладів фізичних осіб. URL : <http://www.fv.gov.ua>.

12. Основні показники діяльності банків України. URL:
http://www.bank.gov.ua/control/uk/publish/article?art_id=36807
13. Статистика. URL: http://www.bank.gov.ua/control/uk/publish/article?art_id=65162.
14. Форум банківських аналітиків. URL : www.bankir.ru.
15. Organization for Economic Cooperation and Development.